

Historische Kring Maarssen

25e Jaargang no. 4, november 1998

CAFE-RESTAURANT

„GEESBERGE”
aan de Vecht

MAARSSSEN

voor al
uw bruiloften en partijen

Michel en Cokky Heinsius
Zandpad 23 - Maarssen
Telefoon: 0346-561435

AANNEMERSBEDRIJF

BRINKHOF

- * Nieuwbouw
- * Verbouw
- * Onderhoud
- * Renovatie

NVOB

Nederlands Verbond
van Ondernemers
in de Bouwnijverheid

**BOUW
GARANT**

Machinekade 6
MAARSSSEN

Tel.: 0346-561456
Fax: 0346-550579

**GEURTSSEN-
KOETSVELD**

- * assurantien
- * financieringen
- * hypotheke
- * leasen
- * pensioenen

Raadhuistraat 15
3603 AV Maarssen
Tel.: 0346-561680/567757

REO'S
STOFFENBOETIEK

kaatsbaan 32

3601 ed maarssen tel. 0346-569290

HISTORISCHE KRING MAARSSSEN

Opgericht 11 september 1972, opgenomen in het verenigingenregister bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Utrecht en Omstreken onder nummer 40476918.

Bestuur: J.H. Sagel, voorzitter, B. Visschedijk, secretaris, Postbus 90, 3600 AB Maarssen, tel.: 0346-567596, Mevr. G.M. Willekes-van Putten, penningmeester, giro 2907376, H. Blaauw, Mevr. M.C. Hatzmann-Scheltema, Mevr. H. Pouderoyen, W. Klever, B. de Ruiter en A. de Zwart.

Lid van verdienste: Mevr. J.G. Zwijns-Brink (20-02-84) en drs. W. Smits (10-02-94).

Erelid: N. van Tricht (10-02-94), Mevr. A.H. Hogenhout-Hofman (09-02-95).

Redactie: B. de Ruiter, Mevr. M.C. Hatzmann-Scheltema, Mevr. A.H. Hogenhout-Hofman.

Redactie-adres: Mozartlaan 5, 3603 BD Maarssen, tel.: 0346-565471.

Lidmaatschap: De leden bepalen zelf op de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering de contributie voor het lopende jaar. Deze bedraagt thans f 21,- voor leden, f 15,- voor jeugdleden en het tweede en elk volgende lid op hetzelfde adres. Een tweede lidmaatschap, maar dan zonder periodiek is ook mogelijk en kost slechts f 10,-.

Voor meer informatie en eventueel aanmelden als lid van de Kring kunt u schrijven naar de Historische Kring Maarssen, Postbus 90, 3600 AB Maarssen, of contact opnemen met de ledenadministratie, Mevr. G.M. Willekes-van Putten, Bloemstede 51, 3608 TH Maarssen, tel.: 0346-573173.

Werkgroep archeologie: H. Blaauw, Bloemstede 193, 3608 TB Maarssen, tel.: 0346-562425.

Verkoop losse nummers: B. de Ruiter, Nic. Maesstraat 6, 3601 DR Maarssen, tel.: 0346-563599.

ISSN: 1384-0967

25e Jaargang no. 4, november 1998

Verschijnt 4 x per jaar

Kringnieuws

Bezoek huis Zuylenveld, Oud-Zuilen, voorjaar 1999

Tijdens de laatste Open Monumentendag op 12 september 1998 was het huis Zuylenveld, Laan van Zuylenveld 54 in Oud-Zuilen een van de panden waar aandacht aan werd besteed in de speciaal voor die Open Monumentendag gemaakte fietsroute 'Steengoed'. In de routebeschrijving lezen we: "Zuylenveld is een kleine buitenplaats gelegen in een parkbos. De voorgevel van het huis is aan de tuinzijde in plaats van aan de Vechtzijde waar men hem eerder zou verwachten. Het huis is vermoedelijk begin vorige eeuw gebouwd in opdracht van de heer mr. W.G. van Nes. Veel van de opvolgende bewoners hadden als eigenaar bemoeienis met de Zuilense steen- en pannembakkerijen zoals 'Duinkerken' en 'De Voorzorg'. Tijdens en na de tweede wereldoorlog was er een revalidatieoord voor militairen in het pand gevestigd. Ten zuiden van het huis is tot 1966 een steen- en pannembakkerij in bedrijf geweest. Dit bedrijf werd na de sluiting door de gemeente Maarssen aangekocht en omstreeks 1970 afgebroken om plaats te maken voor de huidige woningen."

Hoewel de heer en mevrouw Van Heusden, thans de eigenaren/bewoners van het huis Zuylenveld, er aanvankelijk alleen in toegestemd hadden dat de tuin en de naaste omgeving van hun huis bezocht mocht worden, lieten zij tijdens de Open Monumentendag toch bezoekers toe in hun huiskamer. Hierin hadden zij, enthousiast als ze zijn voor hun huis, met hulp van enige andere Oud-Zuilenaren, zelfs een aardige, kleine tentoonstelling over hun woning en met name de steen- en pannembakkerijen in Oud-Zuilen ingericht. Het bestuur van de HKM, onder de indruk van hetgeen tijdens de Open Monumentendag te zien was, is verheugd u mede te kunnen delen dat zij de familie Van Heusden bereid

heeft gevonden op zaterdag 27 maart 1999, speciaal voor een ledenexcursie van de Kring, hun woonkamer en mini-tentoonstelling 's ochtends en 's middags opnieuw open te stellen voor maximaal 25 personen. Aangezien we in dit bijzondere geval op bezoek gaan in een particuliere woning gelden wel een aantal voorwaarden. Zo is deelname aan dit bezoek **op zaterdag 27 maart 1999 alleen mogelijk voor leden die zich van te voren hebben aangemeld bij onze ledenadministratie, Mevrouw G. Willekes-van Putten, telefoon 573173.** U dient bij uw aanmelding een keuze te maken voor het ochtendbezoek (10.00 tot 12.00 uur) of het middagbezoek (14.00 tot 16.00 uur). Hierbij geldt, vol is vol oftewel wie het eerst komt, wie het eerst maalt! Aan het bezoek zijn geen kosten verbonden. Wanneer er 25 deelnemers per bezoek zijn genoteerd, wordt de lijst beslist gesloten. Verder is het niet mogelijk, met uitzondering van een enkele auto van een minder valide, op het terrein van huis Zuylenveld te parkeren, terwijl er ook in de Laan van Zuylenveld nagenoeg geen parkeerplaatsen zijn. U doet er dus het verstandigst aan met het openbaar vervoer, lopend of met de fiets te gaan of uw auto elders, bijvoorbeeld in de Dorpsstraat, te parkeren. U vindt het enigszins verborgen liggende huis Zuylenveld wanneer u aan het eind van de Zuylenveldlaan, zijweg van de Zuilenselaan, rechtsaf de oprijlaan afloopt.

Lezing van Cees Bloemendaal op 6 januari 1999

Op woensdag 6 januari 1999 houdt de heer C.W.P. Bloemendaal een lezing met dia's over huis ter Meer, eens een der fraaiste ridderhofsteden van de provincie, gesticht in 1083. Het wordt in 1672 door de Fransen verwoest, maar dertig jaar later komt op dezelfde plek een buiten in Franse stijl. Dat wordt in 1903 afgebroken, de onderdelen worden verkocht en het landgoed verkaveld ten behoeve van huizenbouw.

Er is veel te vertellen over ter Meer. Het is ook bekend als Zuylenburg of als het Slot te Maarsen. Onder een gravure van J. Schynvoet heet het zelfs het Huis te Maarsseveen. Ooit heeft de bezitter een soldaat laten doodschieten die in de slotgracht viste. Vervolgens hebben diens kameraden wraak genomen en de heer vermoord. Deze en nog vele andere interessante gegevens hoort u in de lezing van Cees Bloemendaal, die als spreker geen introductie meer behoeft. De huidige bebouwing op de plaats van ter Meer (Parkweg/Julianaweg/Emmaweg) komt ook nog aan de orde.

De lezing begint om 20.00 uur en vindt plaats in 't Zand, Harmonieplein te Maarssen. Zoals bekend hebben leden van de Historische Kring Maarssen gratis toegang, niet-leden zijn van harte welkom, zij betalen f 2,50 entree.

Goudestein wel of niet verkocht?

De afgelopen maanden deden geruchten de ronde dat er in het college van B en W zou zijn besloten om Goudestein af te stoten als gemeentehuis. Misschien werd het wel verkocht! Burgemeester Schouwenaar noemde de mogelijkheid van verkoop in de discussie rond de afbraak van zwembad de Grondslag zelfs uitdrukkelijk.

Eeuwenlang is er een band met de gemeente Maarsseveen en Goudestein. De bewoners, de Huydecopers, waren immers Heer van Maarsseveen. Daar is ook uitvoerig aandacht aan besteed toen de gemeente Maarssen op 19 januari 1961 Goudestein als gemeentehuis in gebruik nam. Het was toen gekocht van de erven Royaards-Huydecoper. Vervolgens is door de gemeente veel geld besteed om het pand te maken tot wat het nu is: een zeldzaam voorbeeld van een grotendeels in ongewijzigde staat verkerend Vechtbuiten. Deze toestand wordt nog versterkt door het meubilair en de aankleding. Niet voor niets is Goudestein geliefd als plek om te trouwen.

Gezien de historie van het gebouw en om de huidige staat ervan is de Historische Kring Maarssen volstrekt tegen het uit handen geven van Goudestein. De inwoners van Maarssen ervaren het in grote meerderheid als hun gebouw, een plek om trots op te zijn. Daarom hebben wij door middel van een open brief van voorzitter Hans Sagel duidelijk ons standpunt laten blijken. De reacties waren als volgt. Een enkele was tegen onze brief en tegen het openbare karakter ervan. Van het college van B en W kwam het bericht dat Goudestein zeker niet verkocht zou worden, dat hoogstens werd gezocht naar een ander gebruik van een deel van het gebouw. De trouw- en raadszaalfunctie blijven gehandhaafd. Tenslotte kregen wij vele individuele positieve reacties, waaronder tientallen nieuwe leden! Juist vanwege dit laatste weten we dat we juist hebben gehandeld. Sommige bestuurders moeten

kennelijk nog wennen aan het idee van openheid van bestuur en aan mondige burgers die laten merken waar ze belang aan hechten.

De bebouwing van het Welkoop/VIOD-terrein

De bedrijfsbebouwing langs de Straatweg naar Breukelen van de Welkoop en van de voormalige VIOD-verenfabriek is geen sieraad. Daarom is de Historische Kring Maarssen er ook niet tegen om op die plek te streven naar een meer passende bebouwing. De situatie in een bocht van de Vecht en de omliggende historische bebouwing maken dat zorgvuldig moet worden omgegaan met mogelijke nieuwbouw. Daarbij is het terrein al eeuwenlang bebouwd geweest, waardoor er een grote kans is dat er nog belangwekkende resten zijn te vinden. Daarom zijn wij voorstander van het uitvoeren van een cultuur-historische effectrapportage (een CHER). Dan wordt duidelijk wat de waarde en de mogelijkheden van het terrein kunnen zijn.

Toen onlangs duidelijk werd welke bouwplannen er waren voor het terrein, onder andere flats van zes-hoog, stond iedereen op zijn achterste benen. Enerzijds om de inhoud van de plannen, die op deze plek langs de Vecht als vandalisme werden ervaren. Anderzijds omdat de plannen binnenskamers al enige tijd bekend waren en kennelijk niet meteen van de hand waren geweest als niet-passend.

Omdat vele particulieren en instellingen protesteerden heeft de HKM niet al te zeer de openbaarheid gezocht zoals bij Goudestein. Onze mening hebben wij echter duidelijk laten blijken bij de diverse bijeenkomsten en in een gesprek met de verantwoordelijke wethouder. Het resultaat is dat de oorspronkelijke plannen zijn afgeblazen en dat in overleg met meerdere betrokkenen, zowel omwonenden als instellingen, gezocht wordt naar een acceptabele oplossing.

De komende algemene ledenvergadering

Op donderdag 18 februari 1999 vindt de jaarlijkse algemene ledenvergadering van de Historische Kring Maarssen plaats; om 20.00 uur in de Open Hof, Kerkweg 60 in Maarssen. Zoals gebruikelijk is voor de pauze het huishoudelijk gedeelte aan de beurt, na de pauze een spreker over een aantrekkelijk onderwerp. In het volgende nummer van het periodiek volgen meer gegevens.

Benno Visschedijk, secretaris.

Nagekomen

In ons periodiek nr. 2 van mei 1998, 25e jaargang verscheen een artikel van de heer J.H.H. Heuschen, Maarssen en de Nederlandse Kininefabriek NKF (1905-1967). Naar aanleiding van dit artikel ontvingen wij, dhr Heuschen en de redactie, heel veel leuke reacties. Hieronder twee foto's die wij naar aanleiding van deze reacties mochten publiceren.

Foto nr. 1, eigendom van de heer J.E. Brinkhof. Deze foto is gemaakt tijdens de officiële opening van de Van Lingebrug in 1926.

Foto nr. 2 ontvingen wij van de heer C.W.P. Bloemendaal. Een groepje werknemers van de NKF te Maarssen in de twintiger jaren.

Bovenste rij: Jan Hille - ? - V.d. Lugt - Klarenbeek - ? - ? - met hoed Thomas Delfgauw - ? - ? - Jan van Putten. Middelste rij: - ? - ? - ? - Coop Daamen - ? - ? - ?

Zittend vooraan: Chris Eikelenstam - Jaap van Bart - Jan Norbart - Pouw Verhoef - ? - Verbruggen - Kazius. Liggend: Karel Bloemendaal - Gerrit de Jong - Cobus Rietveld.

Kring Kroniek

Rectificatie:

In het artikel over de Ds. Sandersschool, in het periodiek van augustus 1998, is een storende fout gemaakt. Het gebouw Bethel was niet het gebouw van de christelijk gereformeerde kerk aan de Juliana-weg hoek Parkweg, maar het gebouw aan de Raadhuisstraat hoek Termeerweg, nu makelaardij Raedhuys.

Ledenavond op 23 september 1998

Deze avond werd door vice-voorzitter Arie de Zwart het 750ste lid van onze Kring verwelkomd. Jarelang schommelde het ledental rond de 700 maar de laatste tijd is er sprake van een grote groei die is begonnen tijdens het 25-jarig jubileum vorig jaar september en dit jaar doorzet. We gaan intussen af op de 800 leden!

De lezing van de heer A.J.A.M. Lisman over Vreedenhoff was bijzonder geslaagd. Hij ging in op de geschiedenis van het huis en de omgeving en wist daarbij op onnavolgbare wijze de grote lijn van zijn verhaal te doorspekken met allerlei details van het huis en zijn bewoners, waarvan hij nu zelf eigenaar is. Natuurlijk kwam ook het beroemde hek aan de orde. De laatste tijd zijn veel nieuwe gegevens bekend geworden over de maker en het gebruikte materiaal. Het werd de toehoorders tijdens deze lezing duidelijk dat de heer Lisman heel veel tijd heeft gestoken in het opdiepen van deze gegevens uit allerlei archieven en andere vindplaatsen.

Bibliotheek: nieuwe aanwinsten

De Topografische Gids van Nederland, door Frank van den Hoven, Uitgeverij Filatrop. Dit dikke boek (bijna 800 bladzijden) is een inventarisatie van alle 15.000 huidige en voormalige Nederlandse gemeenten, steden, wijken, dorpen en vooral buurtschappen.

De auteur droeg het boek op aan zijn vader (en zijn collega's) die gedurende zijn 42-jarig PTT-dienstverband, toen de postcode nog niet was uitgevonden, boeken als deze uit zijn hoofd moest leren om de poststukken 'te bestemder plekke' te doen belanden.

Het boek is een echt naslagwerk. Sinds 1968 is er op dit gebied geen nieuw werk meer verschenen, terwijl toch vele gemeenten door herindeling zijn opgeheven en vele andere door samenvoeging zijn ontstaan. Volgens de auteur verstrekt dit boek gegevens die velen voor hun werk of hobby nodig hebben.

Het is een lees- en kijkboek met een schat aan achtergrond informatie over de Nederlandse cultuurhistorie, infrastructuur, natuur, milieu en bezienswaardigheden. Na een korte inventarisatie ontdekt men Maarssen, Maarssenbroek, Maarsseveen en Nieuw- en Oud-Maarsseveen met ontstaansdata. Een boek voor mensen die van Nederland houden en van een encyclopedie.

Van de redactie

1. Het overnemen van artikelen zonder toestemming van de redactie is verboden.
 2. De inhoud van de artikelen is voor de verantwoording van de auteur.
 3. U kunt kopij voor het volgende nummer inleveren voor 15 december 1998.
-

Het korte grachtje te Maarssen

Toen ik onlangs mijn oude jeugdvriend Herman Nagtegaal te Amstelveen bezocht, toonde hij mij een schilderijtje van het Korte Grachtje te Maarssen. Het is geen Rembrandt of een Van Gogh, maar het heeft een geschiedenis.

Op mijn verzoek heeft Herman er een kleurenfoto van laten maken ten behoeve van de Historische Kring Maarssen en er een verhaal bij vertelt, dat u hierna kunt lezen.

Toen Herman Nagtegaal tien maanden oud was stierf zijn moeder (27-2-1925). Tot zijn negende werd hij grootgebracht door zijn oom en tante, Ruth Verhoef en echtgenote. Zij woonden tegenover het zwembad van Van Ede aan de Maarseveensevaart. Nadat zijn vader hertrouwd was, kwam Herman bij zijn vader en tweede moeder in het gezin. Zijn tweede moeder was later badjuffrouw op het zwembad te Maarssen.

Het schilderijtje kwam door een erfenis in Herman's bezit. Het is geschilderd door postbode H. Huussen, de zwager van zijn pleegvader, Ruth Verhoef.

Op het grachtje woonde in het laatste huisje Herman's grootmoeder, Johanna Norbart-Dolman.

Haar man was Adriaan Norbart en haar broer, Kobus Dolman, zullen vele oudere Maarssenaars zich nog goed herinneren. Hij was het die elk jaar ter gelegenheid van de kermis van de burgemeester van Maarssen een duizendrittenkaart kreeg voor de draaimolen. Dit begon bij burgemeester Eggink, maar ook latere burgervaders zetten deze traditie voort. De kermis was op 31 augustus ter gelegenheid van de verjaardag van Koningin Wilhelmina en vond plaats op de Breedstraat, vanaf de R.K.kerk tot en met de Parkweg, hoek Emmaweg. De draaimolen stond meestal op de hoek Breedstraat-Raadhuisstraat, daar was de meeste ruimte. De kermis werd ook toen al georganiseerd door de vereniging 'Ko-

Steenbakkerij 'Vecht en Rhijn' te Breukelen, die zich naast de Olifant bevond.

ninginnedag'.

Naar ik meen kreeg de exploitant van de draaimolen, alleen op voorwaarde dat Kobus onbeperkt mocht meedraaien, een vergunning van de gemeente. Al dagen van tevoren toonde hij aan iedereen vol trots zijn duizendrittenkaart en zolang de kermis duurde was Kobus van vroeg tot laat in de draaimolen te vinden.

Johanna Norbart-Dolman groeide op op de steenoven Vecht en Rhijn te Breukelen, waar haar vader werkte. Als kind van vijf of zes jaar moest Johanna al meewerken op de steenoven. Het schoonmaken en vullen van de houten vormen werd namelijk door kinderen gedaan. Echte kinderarbeid, één van de zegeningen van de 'goede, oude tijd'.

Zij heeft nooit een school bezocht en kon dan ook niet lezen of schrijven.

Herman's jongste oom, die werkte op de Kininefabriek, heeft nog geprobeerd haar, op haar oude dag, de kunst van het klokkijken bij te brengen, maar dat lukte niet meer.

Aan het grachtje waren acht voordeuren. Het eerste huis was iets groter en bezat eigen sani-

taire voorzieningen maar de overige kleine huisjes beschikten niet over een privaat. Zeven gezinnen moesten dus gebruik maken van de twee deuren achteraan op de afbeelding. Dit waren twee plee's. Moeder Norbart woonde in het laatste huis met haar grote gezin en hield ze schoon. Zij claimde hiervoor in ruil één plee voor haar eigen familie. Tot na 1945 werd er nog gebruik gemaakt van deze plee's.

Op warme, zomerse dagen kon het zeer gezellig zijn op het Korte Grachtje. De bewoners ontvluchtten hun benauwde woninkjes en zaten dan buiten gezellig met elkaar te praten, omringd door hun talrijke kroost.

Ik herinner mij een heel warme zomermiddag waarop de kleine kinderen van hun ouders mochten baden in het water van het grachtje. Het water was niet al te diep en men hield hen goed in de gaten. Over de kwaliteit van dit zwemwater zullen we het maar niet hebben. Het Korte Grachtje was de verbinding tussen de Vecht en de Maarsseveense Vaart.

Iedere Maarsseenaar weet hoezeer het water van

de Vecht vervuild was. Het kon erbarmelijk stinken door het lozen van afvalwater van de vele fabrieken en de stad Utrecht.

Helemaal achteraan op het schilderij is het sluiswachtershuisje zichtbaar. Als er een schip, vaak een boerenpraam, vanuit de polder naar de Vecht wilde, dan ging dat via de schutsluis. Er werd dan water ingelaten van de Vecht naar de Maarsseveense Vaart, want het polderpeil was lager dan dat van de Vecht. Er ontstond dan een geweldig krachtige stroom in het grachtje. Zo gebeurde dat ook op deze warme zomermiddag. De sluiswachter had geen erg in de zwem-

mende, kleine kinderen en opeens, zonder waarschuwing, stroomde het Vechtwater met grote kracht in de richting van de sluis. Grote paniek verstoorde de vredige rust. Iedereen probeerde de gillende kinderen, die door het water werden meegesleurd, te redden. Door dit snelle ingrijpen vielen er gelukkig geen slachtoffers.

Ik stond op het bruggetje en zag alles voor mijn ogen gebeuren. Een scène om nooit te vergeten. Misschien zijn er nog leeftijdgenoten van mij in Maarssen, die zich dit gebeuren weten te herinneren.

Ernst Hofman
(adres bij de redactie bekend)

Bierbrouwers in Maarssen

deel 3

Over bier, onze oudste volksdrank, zijn in de loop der tijden nogal wat gezegdes en spreekwoorden ontstaan. Zo u reeds mocht vermoeden wat 'Boven zijn bier zijn' betekent, wordt dat misschien duidelijker wanneer u de wonderlijke variant ziet, die door toenemend gebruik van koffie en thee in het midden van de 18e eeuw is ontstaan: 'Boven zijn theewater zijn'.

Een wijsheid die nog enigszins valt te relateren aan de Maarssense brouwerij ten tijde van Stoffel en Jannetje luidde als volgt: 'Een huis vol dochters is als een kelder vol zuur bier'. Stoffel en Jannetje zouden daar overigens geen last van hebben. Integendeel, zij konden hun zes dochters goed aan de man brengen, nadat zij natuurlijk eerst hun steentje hadden moeten bijdragen aan de werkzaamheden in de brouwerij.

Overigens vrouwen hebben, in het bestaan van de Maarssense brouwerij, een niet onbelangrijke rol gespeeld.

We zagen reeds dat de weduwe Jannetje Jans het hoofd koel moest houden ten opzichte van de inhalige Amsterdamse regentenfamilie Van Vlooswijck. Haar dochter Elsje Quant bracht de brouwerij in de familie en ook in latere periodes zullen vrouwelijke familieleden nog van zich doen spreken.

Cornelis en Jacob

We wisten al dat Cornelis Woutersz van Luchtenburgh in 1650 herbergier in 'de Swaen' werd'. Dat ging ten koste van de vorige huurder Corne-

lis Jansz van Royen die zich hierover beklagde bij de Staten van Utrecht. In aanvulling op deze zaak, blijkt uit een onlangs gevonden notariële akte, dat Cornelis Jansz al eerder zijn misnoegen over deze gang van zaken had geuit tegenover de schout van Maarssen, het plaatselijk gezag. Maar Cornelis Jansz had zijn hand overspeeld. Op 20 maart 1650 komt het puikje van de gezagsdragers van Maarssen en omgeving bijeen in de herberg van Cornelis Thijssen. Aanwezig zijn Peter van Dulcken, schout van Maarssen, Jacob Augustijnsz, schout van Maarsseveen en Egbert Jansz Grauwert, schout van Maarssenbroek en kerkmeester tot Maarssen. Bovendien zijn zij ook gemachtigd namens de schout van Tienhoven, de predikant en kerkmeesters van Maarssen en 'Stoffel Joriaensz Quant in zijn prive als schepen ende kerckmeester tot Maerssen'. De heren laten voor notaris Bernt Terbeeck van Coesfelt uit Utrecht vastleggen dat zij Floris van Ewijck, procureur, machtigen om namens hen op te treden tegen Cornelis Jansz. Het document is ondertekend door bovengenoemde drie schouten alsmede door Aert van Osch, chirurgijn, en de

Afb. 1. *Het vrolijke huiswaarts keren*, een schilderij van Jan Steen (1625/26-1679). Een meester in het afbeelden van herbergtaferelen die zelf ook brouwer en herbergier was. Het vrolijke gezelschap in de roeiboot met de herberg en een rivier op de achtergrond, doet wellicht een beetje denken aan de herberg 'Het Schilt van Vranckrijck'.¹²

herbergier Cornelis Thijsz.²

De afkomst van Cornelis Woutersz is onbekend. Echter, op 5 juli 1640 trouwt in Maarssen, ene Jan Woutersz (van Luchtenburgh), brouwer, jongeman wonende in 't Gein met Marrigje Martens Bosch. Er zijn aanwijzingen dat deze Jan Woutersz een broer is van Cornelis Woutersz, maar echt duidelijk is dat (nog) niet. Hoewel Jan Woutersz regelmatig brouwer wordt genoemd, komt hij in de schepenboeken van Maarssen niet voor met betrekking tot brouwerijzaken.

Overigens moet Jan Woutersz een driftig man zijn geweest. Uit een verhaal van list en bedrog blijkt dat Jan in september 1652 enkele dagen in de gijzelskamer van het huis Hazenberch in Utrecht gevangen heeft gezeten wegens mishandeling van zijn dorpsgenoot Gerrit Jansz de Jongen, ook genoemd Gerrit Jansz Bouwmeester.

Jacob Jansz van Clarenborch, brouwer en schepen te Maarssen, was afkomstig uit Breukelen.

Zijn ouders waren Jan Jacobsz van Clarenborch, schepen (1655), wonende onder het gerecht van Breukelen Proostdij (1639) en Aeltgen Cors Spijckers. Op 20 juni 1644 maakte Jan Jacobsz zijn testament voor notaris Willem Brecht in Utrecht.³ In het testament worden de volgende kinderen genoemd: Cors (oudste zoon), Jacob, Cornelis, Annichgen, Jannichgen en Marichgen. Namen om te onthouden zoals later zal blijken. Het feit dat Jan zijn testament maakte, geeft aan dat er wat te delen viel. Jacob Jansz, onze brouwer, zal dan ook niet met lege handen een huwelijksaanzoek hebben gericht aan Elsje Quant. Voor alle duidelijkheid, Jacob ging de brouwerij leiden en Cornelis hield zich bezig met de herberg maar hielp mee in de brouwerij.

Pachters en afnemers

Evenals zijn schoonvader, Stoffel, komen we Jacob Jansz tegen als pachter van de impost (belasting) op wijn en bier, maar ook als pachter van

de logiesgelden over Maarssen.⁴ Het pachten van de diverse belastingen werd verkregen van de Staten van Utrecht. Men kon er op inschrijven. In het algemeen was het een winstgevend baantje. Jacob had evenals andere pachters overal wel een mannetje zitten, die hem inlichtte wanneer er een vermoeden bestond dat er illegaal bier werd ingeslagen. Met name schippers en bierschoijers (handelaren in bier) waren al gauw verdacht. Pachters konden naar eigen goeddunken de tappers controleren. Dat gebeurde dan door 'een geëed persoon' die de zogenaamde 'peijlinge' kwam verrichten, dat wil zeggen controleren van de inhoud van vaten bier. Bij overtreding konden de pachters zelf geldboetes opleggen.

Dan waren er ook nog de nodige 'thuisbrouwers', die zeker geen belasting betaalden. Vooral de pachters van bieren in Utrecht hadden daar last van. Zij deden dan ook hun beklag bij de Staten. In een rekest van 10 december 1662 lezen we *'dat vele borgers ende inwoonders, contrarie hare ed: mo: placcaet van date den xven februarij 1643 sich onder slaen hadden, in hujsen ende kelders, te maken bier van gekookte hop, cijroop ende diergelijcke substantie dat vermits denselven dranck, zoo goed en drinckbaer konde worden gemaect, als ordinaris drie guldens brouwers bier'*.⁵ Het zelfgebrouwen bier was dus ook nog van goede kwaliteit. De pachters lieten weten dat ze de pacht nauwelijks nog konden opbrengen. Ze wilden dat de huizen en kelders gevisiteerd werden en dat overtreders een geldboete zou worden opgelegd.

Op het platteland was de situatie niet anders. Het wekt dan ook geen verwondering dat pachters regelmatig in conflict kwamen met vermeende overtreders. Conflicten die vaak jarenlang voortduurden. Dat overkwam ook Jacob en Cornelis, Jacob als pachter en Cornelis vooral als tapper. Ze moesten er dan ook de nodige tijd in steken om het gelijk aan hun kant te krijgen. Het gewone werk moest echter ook doorgaan.

Jacob en Elsje hadden natuurlijk de klantenkring uit de tijd van Stoffel overgenomen. Stoffel liet zijn financiële transacties met betrekking tot zijn afnemers nogal eens vastleggen. Dat was nodig ook want de betaling van geleverde bieren liet nogal te wensen over. Uit het kasboek van Joan Huijdecoper, heer van Maarsseveen, blijkt dat ook Joan gerekend kon worden tot de klantenkring van 'Stoffel tot Maersen'.⁶ Maar één van de belangrijkste afnemers was ongetwijfeld Corne-

lis Thijsz van Vloten, herbergier in het 'Schilt van Vranckrijck'. En aangezien de herberg later in het bezit zou komen van Jacob en Cornelis is het zinvol om wat meer te vermelden over deze herberg en vooral ook over de escapades van Cornelis Thijsz.

'Het Schilt van Vranckrijck'

Daem Jansz van Outshoorn, herbergier te Maarssen en zijn vrouw kochten in juni 1628 van Cornelis Cornelissen van Oostweert *'seeckere huijsinge hofstede boomgaert bepotinge ende beplantinge daerop staende, staende en gelegen aende brugge in desz gerechte streckende van utte Vecht tot achter aenden achterdijck toe daer Jan Gerritsz Broeck ende Cornelis Jansz Smith boven ende kerckwech beneden naest gelegen zijn'*.

Tegenwoordig zou het bovengenoemd goed dus gelegen hebben op de hoek van de Kaatsbaan en de Langegracht. (nu is er een eetgelegenheid op die hoek). Daem verhuisde naar Kortenhoef en verkocht op 19 mei 1629 de herberg aan Cornelis Mathijsz van Vloten en zijn vrouw Aelbertgen Splinters, daarmee werd Cornelis Thijsz buurman van Jan Gerritsz Broeck, eigenaar van 'den Ommeloop'.

Cornelis Thijsz betrok zijn bier van Stoffel Quant. Dat gebeurde op soepele betalingsvoorwaarden, waarbij de herberg van Cornelis als onderpand diende. Stoffel en Cornelis waren tijdgenoten. Ze kenden elkaar goed en trokken veel met elkaar op, kortom twee dikke maten. In 1636 hadden ze samen in Maarssen de pacht van de generale middelen op de wijnen en bieren. Gezien de betekenis van de naam Quant (gezel, kameraad), zal Stoffel geen ongezellige vent zijn geweest maar hij kon zich niet meten met Cornelis. Laatstgenoemde moet wel een bijzonder kleurrijke figuur zijn geweest. Cornelis schuwde de confrontatie niet. Ook niet met Joan Huijdecoper die hem (Cornelis) in maart 1645 *'sijn Segen hadde doen afnemen ende int visschen feijtelijck belet'*. Cornelis was zeker geen heilige maar hem zijn zegen (soort visnet) afpakken ging toch te ver. Op straffe van *'hondert dobbele Nederlantsche Rijders'* verlangde hij schadeloosstelling.⁸ In oktober 1649 wordt Cornelis Thijsz, inmiddels hertrouwd met Catharina de With, genoemd als *'herbergier tot Maersen wonende int Schilt van Vranckrijck'*.⁹ Hij kwam toen in conflict met de Amsterdamse koopman Guiliam Domis die zich had beklaagd bij het Hof van Utrecht over een te

hoge rekening van Cornelis voor het opslaan en bewaren van goederen. Maar Cornelis gaf geen krimp. Hij verdedigde zich met verve en pakte groots uit. Zijn herberg *'wort geacht ende geestmeert voor de principaelste ende bequaemste herberge, omme alle passagiers, ende aencommende luijden te herbergen, logeren, ende ijder gerieff te doen hebben naegelegentheijt'*. Hij had een vertrek moeten afstaan om de goederen te bewaren, terwijl *'de wintertijt sedert October 1648 tot Aprilis 1649 mede gebracht heeft drie à vier notable vorsten. Dat d'selve veroorsaect hebben menichte van passagiers soo te voet als te peerde van Amsterdam ende elders comende, den declarant (Cornelis) de selve niet en heeft cunnen accommoderen'*. En in die bewaardagen vielen ook noemenswaardige *'twee notabele peerde-marckten, also van Vastelavont ende Palm'*. Met andere woorden, zijn rekening was prima in orde!

Cornelis had lef, maar ging hij niet te ver? Op 5 maart 1650 kreeg hij 't aan de stok met de Maarschalk van het Nederwartier *'ter sake van een vreemd tonneken brandewijn den xij februari 1650 aldaer tzijsen huijsse (doende de peijlinge) bevonden boven op de solder onder thoij in een wieghe'*. Jawel, het vaatje brandewijn werd ontdoet door de bode van het hof.

Met geweld werd hem het vaatje door Cornelis en zijn makkers afhandig gemaakt. De bode werd opgesloten en het vaatje aan duigen geslagen. De bode probeerde de volgende dag Cornelis opnieuw te benaderen maar moest onder een stortvloed van scheldwoorden het hazepad kiezen.¹⁰

Kleurrijk of niet, Cornelis liet inmiddels wel zijn schuld aan Stoffel oplopen tot 2975 gulden. Bovendien was zijn herberg op dat moment (1651) ook nog belast met andere schulden.

Na overlijden van Cornelis, waarschijnlijk in 1652, wisselde de herberg regelmatig van eigenaar maar de lasten op de herberg bleven zwaar drukken. Het is dan ook niet verwonderlijk dat in april 1669 Jacob van Clarenburch en Cornelis van Luchtenburgh, de belangrijkste crediteuren, eigenaars werden van 'Het Schilt van Vranckrijck'. Zij losten meteen enkele schulden af, waaronder het erfdeel van de kinderen van Cornelis Matthijsz uit zijn eerste huwelijk.

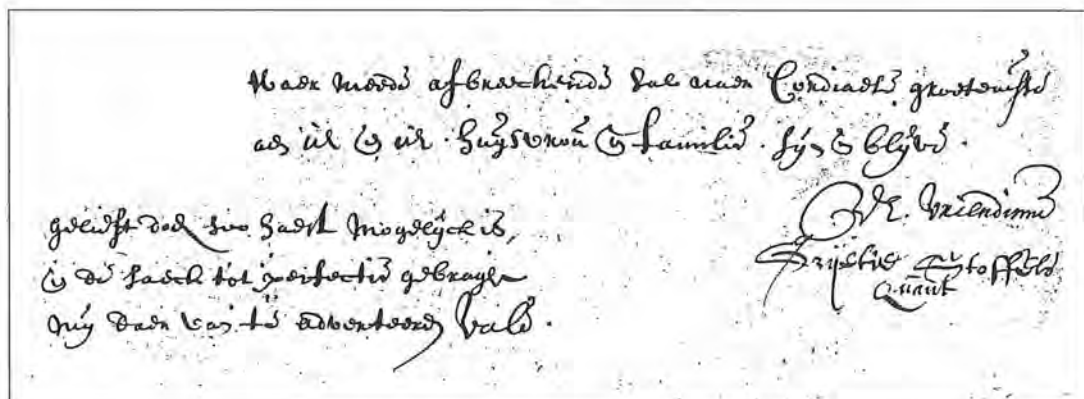
Een last die zeker genoemd moet worden is een bedrag van *'een hondert Philippens gulden, sulx de heere van Benthem als t recht daer toe vercregen hebben'*. Hij verkreeg dat recht van Joffr.

Petronella van Wijckerslooth, een erfgename van Aerndt van Buchell, overleden in 1641 en bekend advocaat in Utrecht.¹¹ Aernout was gehuwd met Nicolaa(Claesje) van Voorst. Genoemd bedrag *'was geijpoteecqueert op een huijsinge ende hoffstede erve schuer met allen sijnen toebehooren gelegen tot Maersen aende de oostsijde der Vecht, streckende uit de Vecht tot after aende herenwech toe, daer Henrick Gerritsz off daert nu met recht gelaten is boven ende den herenwech off de brugge steech beneden naest gelegen zijn'*. De plecht (hypotheekacte) dateert van 5 mei 1565 ten behoeve van Cornelis van Voorst de vader van Claesje. Dat betekent dat het goed, in 1649 genoemd 'Het Schilt van Vranckrijck', reeds in 1565 bestond. Overigens zou ook deze schuld door de nakomelingen van Jacob van Clarenburch worden afgelost.

Tragedie

In 1672 trokken Franse troepen de Republiek binnen. De Utrechters wilden niet voor held spelen en gaven hun stad zonder slag of stoot over. Gelukkig voor hen trokken de bezetters het jaar daarna weer weg. De Vechtstreek echter, werd niet gespaard. Hoe was de situatie in Maarssen? Een rekest van de schout en schepenen gericht aan de Gedeputeerden van Utrecht van begin 1674 geeft duidelijkheid.¹² De Staten hadden Maarssen in de belastingen op de bieren en het logiesgeld nog voor het oude bedrag aangeslagen. De Maarssenaren vonden dat teveel omdat *'in de laestleden twee jaren door den opgecomen oorlogh, onder der supplianten(schout en schepenen) voorsz Gerechten soo veel huijsen verbrand of geruineert, familien gevlucht of uijtgestorven en hofsteden verlaten of ledich zijn, waer door onmogelijck is de voorsz oude of voorgaende quotisatie te connen voldoen'*.

In het lidmatenregister van de Nederlands Hervormde Kerk van Maarssen komen we maar liefst vijf en twintig keer de inschrijving *'doot 1673'* tegen. Onder de doden bevinden zich Cornelis Woutersz van Luchtenburch en zijn huisvrouw Hillichie Quant alsmede Jacob Jansz van Clarenburch. Elsje Quant was al in 1671 overleden. Er moet zich in 1673 rond de brouwerij een enorme tragedie hebben afgespeeld. Er zijn geen archiefstukken gevonden waaruit zou blijken dat de Fransen de hand hebben gehad in de dood van de brouwers maar uitgesloten is het niet, zeker gezien de mentaliteit van de Franse troepen en hun aanvoerders.¹⁴ De brouwerij zelf

Afb.2. Fragment uit de brief van Grietje Quant.

is waarschijnlijk ongeschonden gebleven.

Aeltje van Clarenborch, het enige kind van Jacob en Elsie, werd op dertienjarige leeftijd weeskind en stond toen voor de taak om het familiebezit bijeen te houden.

Voorlopig werden twee voogden aangesteld. Van moederskant haar tante, Grietje Quant. Zij was de oudste dochter van Stoffel uit zijn eerste huwelijk en woonde in Amsterdam waar ze gehuwd was met Gijsbert van Dien, zeilmaker. De andere voogd was Cors Jansz van Clarenborch, oudste broer van Jacob. Grietje Quant deed echter afstand van haar voogdijschap. In een charmante brief, gedateerd 1 juni 1674, vroeg ze aan Augustijn van Eck, huisvriend van de familie Quant, om het voogdijschap over te nemen omdat ze, *'ick een vrouw ben op mijn dagen ende niet wel ter gangh ben'*. Ze ondertekende de brief in fraai schrift.¹⁵ Zie afb. 2.

Augustijn accepteerde het voogdijschap. De zakelijke belangen betreffende de brouwerij leken nu veilig gesteld.

Aeltje werd de eerste tijd, na het overlijden van haar vader, ondergebracht bij de familie van Clarenborch in Breukelen. Ze ging begin 1674 terug naar de brouwerij en kwam onder de hoede van haar tante, Maria van Clarenborch, een ongehuwde zuster van Jacob en Cors. Zij zou de opvoeding van Aaltje op zich nemen.

Augustijn van Eck was als schout van Maarsseveen en secretaris van Maarssen een druk bezet man. Cors Jansz van Clarenborch zal het vooral druk hebben gehad met geld tellen van zijn in 1672 verworven erfenis van zijn vrouw. Geen rampjaar voor Cors!

Maar ongetwijfeld zullen de twee het voogdijschap zo goed mogelijk hebben uitgevoerd. Niettemin zal het toch vooral dankzij de inzet van Maria van Clarenborch zijn geweest, dat de brouwerij in deze crisisperiode intact bleef. Haar beloning zou nog volgen.

Toen Aaltje de huwbare leeftijd van negentien jaar bereikte, zagen de voogden en ook tante Maria wel in dat het tijd werd dat Aaltje ging trouwen. De brouwerij had krachtige leiding nodig. Kandidaten zouden er genoeg zijn. Aaltje was een rijke erfdochter. Ze zou de brouwerij erven en was voor de helft eigenaresse van 'Het Schilt van Vrancrijk'. De vraag voor ons is echter, kon Aaltje haar eigen vrije keus maken?

Misschien hadden de voogden wel iemand op het oog, of zou tante Maria nog een kandidaat naar voren schuiven?

(wordt vervolgd)

Henny van Elk

Noten:

1. H.K.M. 25 jg, no. 2, mei 1998, Bierbrouwers in Maarssen, blz. 27.
2. G.A. Utrecht, notaris Bernt Terbeeck van Coesfelt, inv.nr. U 035 a 002, fol. 19.
3. G.A. Utrecht, notaris Willem Brecht, inv. nr. U 016 a 006, fol. 489.
4. R.A. Utrecht, Staten van Utrecht, inv.nr. 264-65, d.d. 18-5-1660, inv.nr. 264-70, d.d. 6-4-1665.
5. R.A. Utrecht, Staten van Utrecht, inv. nr. 232-31, d.d. 10-12-1662.
6. R.A. Utrecht, archief Huijdecoper, inv. nr. 30.

7. J. Verdam, Middelnederlandsch handwoordenboek.
8. R.A. Utrecht, Staten van Utrecht, inv. nr. 264-50, d.d. 28-3-1645.
9. R.A. Utrecht, Hof van Utrecht, inv. nr. 196-4, Stukken betreffende boedels, door het Hof vereffend (1649-1663).
10. R.A. Utrecht, Staten van Utrecht, inv. nr. 264-55, d.d. 5-3-1650.
11. Utrechtse biografieën, deel 1, blz. 35.
12. Meesters der schilderkunst, Jan Steen.
13. R.A. Utrecht, Staten van Utrecht, inv. nr. 294-5,

rekesten van allerlei aard.

14. Periodiek H.K.M. 6e jg, no. 1, mei 1979, De geschiedenis van het Slot te Maarssen II, blz. 20.
- Periodiek H.K.M. 9e jg, no. 4 feb. 1983, Maarssen 1672. De dans ontsprongen blz. 73.
15. R.A. Utrecht, Hof van Utrecht, inv.nr. 252-183, G 83, Stukken Willem de Gruijter.

Het landgoed Ter Meer

(deel 11)

In deze aflevering bekijken we een gedeelte van de Emmaweg tussen de Parkweg tot aan de Termeerweg. Daar we van de Parkweg naar de Kerkweg lopen is de nummering omgekeerd. Op bijgaande kaart, afb.1, kunt u goed volgen over welke panden het gaat.

Afb.2. Een autobus van de firma Meijers.

Doorn. De schoenmakerij werd voortgezet door Wilhelm Keurentjes, die op 25-11-1957 verhuisde naar Kaatsbaan nummer 21, waar nu bakkerij Bouwman is gevestigd. Aan het grote raam geflankeerd door stucwerk kun je nog de winkelpui herkennen op nummer 38.

Aan de overkant van de straat werd in 1906 eveneens een blokje van zes woningen opgeleverd, de nummers 35 tot 25. Deze huizen werden gebouwd door de aannemer L. Dors, die bij de oplevering tevens de eigenaar was. De puien zien er nu schitterend uit. De gevels zijn nog in oorspronkelijke staat, twee ramen en een deur, die voorzien zijn van ronde bogen in het metselwerk met gele en rode steen. Ook hier vinden we de schuingemetselde stenen langs de daklijst.

Alle panden hadden vroeger een voor- en achtertuin en de voor- en achterkamers waren van elkaar gescheiden door schuifdeuren. De meeste bewoners hebben er nu één grote kamer van gemaakt.

Nummer 35 werd snel verhuurd aan de reiziger Johannes Brandt, maar bekender is dat in dit pand de familie Johannes Willekes drieenvijftig jaar heeft gewoond. Johannes trouwde in 1923 en betrok dit pand met zijn echtgenote. Voordat hij trouwde werkte hij op de 'lichtfabriek van

Wolff' als electricien met o.a. Henk Broekhof van Emmaweg 53. Hij startte in dit pand echter niet alleen een huwelijk, maar ook zijn eigen bedrijfje 'Electrotechnisch Bureau Willekes' met daarnaast een fietsenmakerij. Willekes legde bij vele Maarssenaars de electriciteit aan, toen het gas voor de verlichting werd afgeschaft.

Op nummer 33 woonde bijna veertig jaar, vanaf 30-05-1907 de familie A. van der Starre. De beide dochters van Arnoldus waren bekende kostuumnaaisters. Menige Maarssense mevrouw heeft een jurkje bij ze laten maken. Nummer 31 werd al vrij snel na de oplevering betrokken door de weduwe Kruyt. Zij was de eerste bewoonster van dit huis. Zij werd gevolgd door de weduwe Floor. Vanaf 1973 woonde hier, na zijn pensionering, Gerrit Mulder, de bakker van de Schippersgracht. Sinds 1990 wordt het pand nog bewoond door zijn weduwe.

Na zeven maanden leegstand werd nummer 29 betrokken door Lena Steur, die er vijfenvijftig jaar woonde. Zij was de baker van het dorp, zoals een verloskundige toen nog werd genoemd. Vele Maarssenaars zijn door haar op de wereld geholpen, o.a. mijn echtgenote. Lena overleed op 04-10-1961.

Eerst woonde op nummer 27 de boekhouder

Afb.3. De Emmaweg, eind twintiger jaren, de nummers 20 tot 32.

Cornelis Rijdsdijk. Doch ruim dertig jaar woonde in dit pand Hendrik Meijers, die samen met zijn broer, directeur was van de busonderneming Meijers. De bussen reden van Utrecht, via Maarssen naar Breukelen en weer terug. De stalling van deze bussen was aan de Straatweg, waar later garage Verkuil zat. Nu is er een Interieurzaak gevestigd.

Deze Hendrik was de enige die van B en W op 3 maart 1916 toestemming kreeg te vissen in de beek van het voormalige 'buitengoed ter Meer'. Nummer 25 zal wel altijd goed in de verf hebben gezeten, want de eerste bewoner was de huisschilder Arie Menken en sinds 04-09-1975 woont Cornelis Roelofs, ook huisschilder, in dit pand.

De Beekweg.

Tussen Emmaweg 36 en 34 ligt de ingang van de Beekweg. Deze straat is zo genoemd, omdat hier de beek over het landgoed liep. Dit voormalige doodlopende straatje, erachter lag de moestuin van de heer Van Linge, (zie periodiek nr. 3, 23e jaargang, augustus 1996) bestond uit aan weerskanten gelegen blokjes van drie woningen, die in een zeer sobere stijl zijn opgetrokken. De panden 1, 3 en 5 werden ook in 1906 opgeleverd

en werden gebouwd door G. Mook. De eerste bewoner van nummer 1 was de koetsier Willem Hoefakker, van nr.3 de autobusondernemer E.H. Meijers. (eerder besproken bij nummer 27). In 1916 woonde op 5 de loodgieter B.A. Reith, die zijn werkplaats achter het huis had, 5a. In 1919 werd daarin het schoenfabriekje van De Nijs gevestigd, een dependance van de schoenfabriek aan de Westkanaaldijk van De Nijs en Co., het latere Marsua.

De nummers 2, 4 en 6 aan de overkant van de straat werden ook door aannemer G. Mook gebouwd, maar pas in 1912 opgeleverd. In 1925 woonden daar respectievelijk de tuinman Lodder (in dienst bij de heer Van Linge), de magazijnmeester G. Eembergen en de timmerman E. de Vries. Eind vijftiger jaren zijn pas de andere panden, met de stoepjes, aan de Beekweg gebouwd door de Fa. Eglem.

De Emmaweg (vervolg).

Het huis op de hoek van de Beekweg en de Emmaweg, nr. 34, werd ook door Mook gebouwd en in 1912 opgeleverd. In 1917 woonde daar Peter Vermeulen, een arbeider, daarna zijn zoon Teus tot 19-12-1975 toe. Dit huis heeft nog een grappig pandje in de achtertuin. De andere pan-

Afb. 4. Een advertentie uit 1925.

Afb. 5. Nog een advertentie uit 1925.

den, die eerder klaar waren werden opgeleverd op 30 april 1907. Deze panden hebben oorspronkelijk ook twee ramen gehad, in de dertiger jaren zijn aan sommige huizen erkers gebouwd. Ze werden o.a. bewoond door J. Walderveen, timmerman op nummer 32, Gerrit de Vries, die ook timmerman was, was op nummer 30 de eerste bewoner. De familie Van Vredendaal bewoonde het huis bijna tachtig jaar. Jan Gerrit van Vredendaal kwam er op 12-10-1912 wonen, zijn dochter Dina bleef in hetzelfde huis tot 1992.

Op nummer 28 was Christiaan Stoker de eerste in 1908. Hendrik Lith woonde er tien jaar en daarna vijftien jaar Willem Auée, zijn grootvader woonde op nummer 7. Nummer 26 werd een half jaar bewoond door Adrianus de Heul, de timmerman, die zich daarna op de Kaatsbaan vestigde, als aannemer in het pand waar nu Versteeg Electro is gevestigd. Van 1925-1978 woonde de familie W. Timmer in het huis. In 1907 vestigde zich in nummer 24 de werkman Arnoldus van der Ham. Wilhelmus van Heertum heeft er vanaf 1925 tot aan zijn dood gewoond. Hij was kopergieter.

Op nummer 22 woonde lange tijd de R.V.S. agent Teus Geurtsen, vele oudere Maarssenaars zullen zich hem nog herinneren. Op de fiets met een sigaar in zijn mond bezocht hij zijn klanten. In zijn vrije tijd kon je hem horen oefenen op zijn tuba. Hij was een trouw lid van het Maarssense Fanfare Korps.

Van nummer 20, het voormalig winkelpand op de hoek, was de eerste bewoner de rijwielerhersteller Bernard Kuyt, daarna volgden de melkslijter Petrus Buys, de aardappelhandelaar Johannes de Rijk, de koopman Lambertus van Dam, de sigarenmaker Albertus Gaasbeek en de kruidenier Hendrik van Dorp. Na zijn dood op 24-01-1918 volgden zijn beide dochters, de gezusters Marretje en Cornelia hem op. Later zit er kruidenier Hendrik van Uitert. Van 1948 tot 1978 is loodgieter Smit in het pand gevestigd. Nu zit er een fysiotherapeut en sportschool.

Aan de andere kant van de straat is tussen de nummers 23 en 25 de toegangspoort van de bakkerij van Van Hunnik. Links naast de poort werden in juli 1906 de panden 21, 23 opgeleverd die sober, zonder gele steen versiering, werden gebouwd door Arie Knijff. Het stuk tussen 23 en 25 heeft jaren braakgelegen. Pas in 1922 werden daar de panden 23 A, B, C. en D. gezet, twee boven- en twee benedenwoningen. Hier zie je voor het eerst balkons aan de huizen verschijnen.

De eerste bewoner van nummer 21 was Arie Knijff zelf in 1906. In 1925 was J. Hoogendoorn, handelaar in commestibles er gevestigd. In 1950 woonde er kruidenier Jan de Kruyf, en van 1953 tot 1965 Peter Talens, ook kruidenier, na zijn dood zette de weduwe Talens het bedrijf voort als sigarenmagazijn. Enkele jaren geleden heeft zij de zaak gesloten, maar tot op heden woont zij nog in het pand.

De eerste bewoner van nummer 23 was de Rijksveldwachter Herman Kipperman. De bekendste was Piet Hoogenboom de schoenmaker.

Bijna vijfendertig jaar lang, tot zijn dood op 01-01-1959, werkte hij in de voorkamer van dit huis. Tot laat in de avond kon men hem voor het rechter voorraam zien zitten om de schoenen te 'lappen'. Het huis heeft geen achterom en de geiten die 'ome Piet' hield werden door de gang, woonkamer en keuken naar de schuur gebracht. Na zijn dood heeft 'tante Cor' er nog tot 1976 gewoond. De nummers 23 A en B en 23 C en D werden zoals vermeld op 15-09-1922 opgeleverd en o.a. bewoond door de weduwe van de autobusondernemer Henk Meyers, (voorheen op nr. 27) en bakker Van Hunnik.

(slot volgt)

C.W.P. Bloemendaal

NASSAU TAPIJT
tapijt - gordijnen en zonwering

***Voor kwaliteit
en service***

Nassastraat 17
3601 BA MAARSSSEN
Telefoon: 0346 569584

**RADIO - T.V.
ELECTR. HUISHOUDELIJK**

+ VOORDEEL + VAKMANSCHAP
+ KWIEKE SERVICE

radio en t.v. speciaalzaak

elektron
Nassastraat 9-11,
3601 BA Maarssen
telefoon: 0346-562081

van Waay Woon-Art

woninginrichting

Nassastraat 18
3601 BG Maarssen

telefoon (0346) 56 18 97

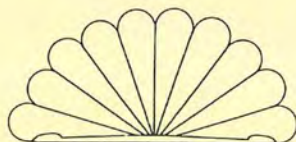
Alles tussen vloer en plafond

**Zet de tijd even stil
voor een bezoek
aan Café Ome Klaas.**

Aan de Vecht, in een historisch stukje Maarssen, ligt Café Ome Klaas. Een café met een traditie die terug gaat tot 1780. Daar kunnen de stamgasten van Ome Klaas u alles over vertellen. Onder het genot van een borrel of tijdens een partijtje biljart. Overdag en in de kleine uurtjes. In Café Ome Klaas kent gezelligheid geen tijd.

Misschien wilt u eens spelen op Nederlands oudste kegelbaan. Of heeft u iets te vieren met vrienden of familie? Ome Klaas maakt van uw partijtje een feestelijke avond. Met een Oud Hollandse maaltijd, barbecue of een koud buffet. Of wellicht heeft u zelf een smakelijke suggestie. Als u van te voren even belt, zorgen wij dat alles naar wens is.

Café Ome Klaas

Al gezellig sinds 1780.

Langegracht 43, Maarssen. Tel.: 0346-561409.